

יָרוּם, כְּמָה דַּאתְ אָמַר, (ישעיה ל) וּלְכֵן יָרוּם לְרַחֲמֵכֶם.
וּנְשָׂא, מִסְטָרָא דְאַבְרָהָם. וּגְבַת, מִסְטָרָא דִּיצְחָק.
מְאֹד, מִסְטָרָא דִיעֲקֹב. וְאַף עַל גַּב דְּאוּקְמוּהָ, וְכֹלֵא חַד
בְּרִזָּא דַחֲכֻמַּתָּא.

וּבַהֲהוּא זְמַנָּא יִתְעַר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֶתְעָרוּתָא
עֲלָאָה לְאַנְהָרָא לָהּ לְסִיְהָרָא כְּדָקָא יָאוּת כְּמָה
דַּאתְ אָמַר, (ישעיה ל) וְהָיָה אֹרֶךְ הַלְבָנָה כְּאֹרֶךְ הַחֲמָה וְאֹרֶךְ
הַחֲמָה יִהְיֶה שְׁבַע־עֶתִים כְּאֹרֶךְ שְׁבַע־עֶת הַיָּמִים. וּבְגִין כֶּף
יִתּוּסֵף בָּהּ רוּחַ עֲלָאָה, וּבְגִין כֶּף יִתְעָרוּן כְּדִין כָּל אֵינּוֹן
מִיִּתְיָא דְאֵינּוֹן גּוֹ עֶפְרָא. וְדָא הוּא עֲבָדִי, רִזָּא דְמִפְתָּחַן
דְּמֵאֲרִיָּה בִּיִּדְיָה. כְּמָה דַּאתְ אָמַר, (אל עבדו זקן ביתו ופגמה דאת אָמַר),
(בראשית כד) וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם אֶל עַבְדּוֹ, דָּא סִיְהָרָא כְּמָה
דַּאתְמָר, מִטְטְרוּן דְּאִיְהוּ עֶבֶד שְׁלִיחָא דְּמֵאֲרִיָּה.

זְקָן בֵּיתוֹ כְּמָה דַּאתְ אָמַר, (תהלים לו) נֶעַר הָיִיתִי גַם זָקֵנְתִּי.
הַמוֹשֵׁל בְּכָל אֲשֶׁר לוֹ, בְּגִין דְּכָל גּוֹוִינִן אֶתְחַזּוֹן בֵּיהּ
יְרוּ"ק וְחַוּוֹר וְסוּמָ"ק.

שִׁים נָא יְדָךְ תַּחַת יָרְכִי, דָּא הוּא צְדִיק רִזָּא דְּמִלְּהָ,
קִיּוּמָא דְּעֵלְמָא. דְּהָא כְּדִין הָאִי עֶבֶד מִמְּנָא בְּרִזָּא
עֲלָאָה לְאַחֲיָא לֹוֹן לְדִיִּירִי עֶפְרָא וַיִּתְעַבֵּיד שְׁלִיחָא
בְּרוּחָא דְּלְעִילָא וְלֵאֲתַבָּא רוּחִין וּנְשַׁמְתִּין לְאַתְרֵיִהּ
לְאֵינּוֹן גּוּפִי (ס"א דַּאֲתַאֲבָלוּ) דַּאֲתַבְּלוּ וְאַתְרַקְבוּ תַּחוּת עֶפְרָא.

וַאֲשֶׁבִיעֶךָ בְּיַד אֱלֹהֵי הַשָּׁמַיִם. וַאֲשֶׁבִיעֶךָ, מֵאֵי
וַאֲשֶׁבִיעֶךָ. לְאֶת־לִבָּשָׂא בְרוּזָא דְשִׁבְעָ נְהוּרִין
עֲלָאִין דְּאִינוּן רִזָּא דְשְׁלִימוּ עֲלָאָה. אֲשֶׁר לֹא תִקַּח אִשָּׁה,
דָּא הוּא גּוּפָא דְתַחֲוֹת עֲפָרָא דְאִית לֵיהּ קִיּוּמָא לְאַקְמָא
מִעֲפָרָא. דְּכָל אִינוּן דְּאֶתְקַבְּרוּ בָּהּ וְזָכוּ לְאֶתְקַבְּרָא
בְּאַרְעָא דִּישְׂרָאֵל אִינוּן יִתְעָרוּן בְּקַדְמִיתָא, כְּמָה
דְּאוּקִימְנָא. דְּכַתִּיב, (ישעיה כו) יִחְיוּ מִתֵּיךְ, בְּקַדְמִיתָא אֲלִין
מִתִּין דְּאַרְעָא דִּישְׂרָאֵל. נְבִלְתִי יְקוּמוּן, אִינוּן מִתִּין
דְּשָׂאֵר אַרְעָאן. וְעַל דָּא לְאִינוּן גּוּפִיהוּן דִּישְׂרָאֵל
דְּאֶתְקַבְּרוּ תַּמָּן, וְלֹא לְגוּפֵי דְשָׂאֵר עַמִּין עוּבְדֵי עֲבוּדָה
זָרָה דְּאַסְתָּאבָּא אַרְעָא מִינֵיהוּ.

וְעַל דָּא אֲשֶׁר לֹא תִקַּח אִשָּׁה לְבָנִי. מֵאֵי לְבָנִי. דְּכָל
נְשָׁמְתִין דְּעֲלָמָא דְנִפְקֵי מֵהוּא נְהָר דְנִגִּיד וְנִפְיָק,
אִינוּן בְּנִין לְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא. וְעַל דָּא אֲשֶׁר לֹא תִקַּח
אִשָּׁה, דָּא גּוּפָא. לְבָנִי, דָּא נְשָׁמְתָא. מִבְּנוֹת הַכְּנַעֲנִי,
אֲלִין גּוּפִין דְּעַמִּין עוּבְדֵי עֲבוּדָה זָרָה, דְּזָמִין קוּדְשָׁא
בְרִיךְ הוּא לְנַעֲרָא לֹון מֵאַרְעָא קַדִּישָׁא. כְּמָה דְאֵת אָמֵר,
(איוב לח) וַיִּנְעָרוּ רַשָּׁעִים מִמֶּנֶּה. כְּמָאן דְּמִנְעַר טְלִיתָא
מִזִּוְהָמָא דִּילָהּ.

כִּי אֵל אֲרָצִי וְאֵל מוֹלַדְתִּי תִלְךָ. אֲרָצִי, דָּא הִיא אַרְעָא
קַדִּישָׁא דְאִיהוּ קַדְמָאָה לְכָל שָׂאֵר אַרְעִין כְּמָה

דַּאתְמָר. (ועל דא פי אל ארצי דא ארעא קדישא דאיהו דיליה בין כל שאר ארעין
 דפליג לון לממנן אחרנין) ועל דא פי אל ארצי, ואל מולדתי. כיון
 דאמר אל ארצי מהו ואל מולדתי. אלא אל ארצי כמה
 דאתמר, (מדהו) ואל מולדתי אלין אינון ישראל.

תא חזי, מה פתיב, ויקח העבד כמה דאתמר. עשרה
 גמלים, אלין אינון עשרה דרגין דהאי עבד שלטא
 עלייהו, פגוונא דלעילא. מגמלי אדניו, דאינון פההוא
 גוונא ממש כמה דאתמר, והאי עבד שלטא ואתתקן
 בהו.

וכל טוב אדניו בידו, כל ההוא טיבו ריחין עלאין
 דנפקי מגו אינון נהורין ובוצינין עלאין. וכל טוב
 אדוניו, ההוא שמושא דשמשא דאתמשכא בה בסיהרא.
 ויקם וילך אל ארם נהרים, דא אתר דארעא קדישא
 דבכת תמן רחל פד חריב פי מקדשא. ויברך
 הגמלים מחוץ לעיר אל באר המים, לאתתקפא חילהא
 בתוקפהא פדקא יאות עד לא תיעול לאקמא לון לאינון
 גופין.

לעת ערב, מאי לעת ערב. דא ערב שבת (דף קפב ע"א)
 דאיהו זמנא דאלף שתיתאה. לעת ערב כמה דאת
 אמר (תהלים קד) ולעבודתו עדי ערב וכתוב, (ירמיהו ו) פי ינטו
 צללי ערב.

לֵעֵת צֵאת הַשְּׂוֹאֲבוֹת, דִּהְיוּ זְמַנָּא זְמִינִין לְמִיָּקָם
 וְלֹא־חֵיִיא בְּקַדְמֵיתָא מְכַל שְׂאֵר בְּנֵי עֲלָמָא, אִינוּן
 דְּשִׂאֲבֵי מִימּוּי דְּאוּרֵיִיתָא (וּשְׂאֲבִין), בְּגִין דְּאֲתַעְסְקוּ לְשִׂאֲבָא
 מִמִּימֵי דְּאוּרֵיִיתָא, וְאֲתַתְּקֹפוּ בְּאֵילָנָא דְּחַיִּי, וְאִינוּן יִפְקוּן
 בְּקַדְמֵיתָא, דְּאֵילָנָא דְּחַיִּי גְרַמָּא לֹון דִּיקוּמוּן בְּקַדְמֵיתָא
 כְּמָא דְּאֲתַמַּר.

וּבְנוֹת אַנְשֵׁי הָעִיר יוֹצְאוֹת. מֵאֵי יוֹצְאוֹת, כְּמָה דְּאֲתַ
 אָמַר (ישעיה כו) וְאֶרֶץ רַפָּאִים תְּפִיל, דְּזְמִינָא אֲרַעָא
 לְמַפְלֵט מְנָה כָּל רוּחִין דְּאִינוּן בְּגוֹוָה, וְעַל דָּא כְּתִיב
 יוֹצְאוֹת. לְשִׂאוּב מַיִם, לְנִטְלָא נִשְׁמַתָּא וְלִקְבֵּלָא לָהּ
 כְּדָקָא יָאוֹת מִתְּקַנָּא מֵאֲתַרָּה כְּדָקָא חַזִּי.

וְהָיָה הַנְּעֻרָה אֲשֶׁר אָמַר אֵלֶיהָ הִטִּי נָא כִדְךָ וְאֲשַׁתָּה,
 בְּגִין דִּהָא אֲתַמַּר, דְּכָל אִינוּן נִשְׁמַתִּין דְּעֲלָמָא
 דְּאֲתַקְיִימוּ בְּהַאי עֲלָמָא וְאֲשַׁתְּדְּלוּ לְמַנְדַּע לְמֵאֲרִיחוֹן
 בְּרִזָּא דְּחַכְמַתָּא עֲלָאָה. אִיְהִי סְלִקַת וְאֲתַקְיִימַת בְּדַרְגָּא
 עֲלָאָה עַל כָּל אִינוּן דְּלֹא אֲתַדְּבִקוּ וְלֹא יִדְעוּ, וְאִינוּן
 אֲתַקְיִימוּן בְּקַדְמֵיתָא. וְדָא הוּא שְׂאֵלְתָא דְּקָאִים הֵהוּא
 עֶבֶד לְמַנְדַּע וְלִמְשָׂאֵל, בְּמָה אֲתַעְסַקַת הֵהִיא נִשְׁמַתָּא
 בְּהַאי עֲלָמָא.

וְאָמְרָה אֵלַי גַּם אַתָּה שְׂתָה, אַנְתָּ בְּעֵי לְמִשְׁתִּי
 וְלֹאֲתַשְׁקִיא בְּקַדְמֵיתָא, וּבִתְרֹךְ וְגַם לְגַמְלִיךָ

אַשְׁקָה. בְּגִין דְּכָל אֵינֹן שְׂאָר רְתִיכִין אַף עַל גַּב
 דְּאַתְשִׁקִּיין מֵהָאֵי דְרָגָא, כְּלָהוּ אֶתְשִׁקִּיין מִפּוֹלְחָנָא
 דְּצִדִּיקִיָּא יְיָ דִּידְעֵי פּוֹלְחָנָא דְמֵאֲרִיִּהוֹן כְּדָקָא יְאוּת.
 דְּצִדִּיקִיָּא יְיָ דִּידְעֵי לְסַפְקָא לְכָל דְרָגָא וְדִרְגָא כְּדָקָא יְאוּת.
 וְעַל דָּא וְגַם לְגַמְלִיךְ אַשְׁקָה. וְדָאֵי הֵיא הָאֲשֶׁה אֲשֶׁר
 הִכִּיחַ יְיָ לְבֵן אֲדֹנָי. וְדָאֵי הֵהִיא (ס"א באתערותא דצלותא דילי) אֵיהוּ
 גּוֹפָא דְאֲזַדְמֵן לְהֵהִיא נִשְׁמַתָּא עֲלָאָה.

תָּא חֲזִי, דְהָא אֶתְמַר דְּתִיאֹבְתָא דְדְכוּרָא לְגַבֵּי נּוֹקְבָא
 עֶבֶיד נִשְׁמַתָּא. וְתִיאֹבְתָא דְנוֹקְבָא לְגַבֵּי דְכוּרָא
 סִלְקָא וְאַתְעָרַב בְּהֵדָה דְלַעֲיִלָּא וְאַתְכִּלִּיל דָּא בְדָא וְעֶבֶיד
 נִשְׁמַתָּא. וּבְגִין כֶּךָ הֵיא הָאֲשֶׁה. דָּא הוּא גּוֹפָא וְדָאֵי
 דְאֵיהוּ זְמִינָא לְהֵהוּא רְעוּתָא דְנִשְׁמַתָּא דְנִפְקָא מִן
 דְכוּרָא.

וְאֵינֹן גּוֹפִין זְמִינִין לְאַתְעָרָא בְּקִדְמִיתָא כְּדֵאֲמַרְן.
 וּלְבַתֵּר דְאֵלִין יְקוּמוּן, יְקוּמוּן כָּל אַחֲרָנִין
 דְּבִשְׂאָר אַרְעָאן, וְיִתְקַיְיִמוּן בְּקִיּוּמָא שְׁלִים, וְיִתְחַדְתּוּן
 בְּחֻדְתוּתָא דְסִיְהָרָא, וְיִתְחַדְּשׁ עֲלֵמָא כְּמִלְקַדְמִין. וְכֵדִין
 כְּתִיב בְּהֵהוּא זְמַנָּא (תהלים קד) יִשְׂמַח יְיָ בְּמַעֲשָׁיו.

וּבְגִין כֶּךָ (ישעיה נב) הִנֵּה יִשְׁפִּיל עֲבָדֵי, לְאַהֲדָרָא נִשְׁמַתִּין
 כָּל חַד וְחַד לְאַתְרֵיהּ. יְרוּם וְנִשְׂא וְגַבְהָ מְאֹד,
 מִסְטָרָא דְכָל אֵינֹן דְרָגִין עֲלֵאִין כְּדֵאֲמַרְן.

(ישעיה נב) כַּאֲשֶׁר שָׁמְמוּ עָלֶיךָ רַבִּים כֵּן מִשַּׁחַת מֵאִישׁ מֵרְאֵהוּ
 וְתֹארוּ מִבְּנֵי אָדָם. תָּא חֲזִי, דְהָא אֲתִמֵּר דְכִד אֲתִחַרְב
 בֵּי מַקְדְּשָׁא, וְשְׂכִינְתָּא (אתגלי) בְּגוּ אֲרַעֵן נוֹכְרַאִין בֵּינֵיהוּ.
 מַה כְּתִיב, (ישעיה לג) הֵן אֲרֵאֲלֶם צַעֲקוּ חֲצָה מִלְּאֲכֵי שְׁלוֹם
 מִרְיָבְכִיוֹן. כְּלָהוּ בְכוּ עַל דָּא, וְקִשְׁרוּ בְכִיָּה וְאַבְלָא. וְכֹל
 דָּא עָלָה דְשְׂכִינְתָּא דְאֲתַגְלִיָּא מֵאֲתֵרָה, וְכִמָּה דְאִיהִי
 מִשְׁתַּנֵּית מִכְּמַה דְהוֹת. אוּף הָכִי בַעֲלָה לָא נְהִיר נְהוּרִיָּה
 וְאֲשַׁתְּנִי מִכְּמַה דְהוֹה, דְכְתִיב, (ישעיה יג) חֲשׁךְ הַשָּׁמַשׁ
 בְּצֵאתוֹ. וְעַל דָּא כְּתִיב כֵּן מִשַּׁחַת מֵאִישׁ מֵרְאֵהוּ.

דְּבַר אַחַר כֵּן מִשַּׁחַת מֵאִישׁ מֵרְאֵהוּ, מֵהָאֵי עֶבֶד דְאֲשַׁתְּנִי
 דְיוֹקְנִיָּה וְגוֹנֵיָּה מִכְּמַה דְהוֹת. דְּבַר אַחַר כֵּן מִשַּׁחַת
 מֵאִישׁ מֵרְאֵהוּ, כְּמַה דְאֵת אָמַר, (ישעיה ב) אֲלִבִּישׁ שָׁמַיִם
 קִדְרוֹת וְשִׁק אֲשֵׁיִם כְּסוּתָם. דְהָא מִיּוֹמָא דְאֲתִחַרְב בֵּי
 מַקְדְּשָׁא לָא קְיִימוּ שָׁמַיִם בְּנְהוּרָא דְלַהוֹן, וְרִזָּא דְמַלְּהָ
 בְּרַכָּאן לָא שְׂרִיִין אֱלָא בְּאֲתֵר דְאֲשַׁתְּכַחוּ דְכַר וְנוֹקְבָא,
 וְאוֹקְמוּתָהּ. כְּמַה דְאֵת אָמַר, (בראשית ב) זָכַר וְנִקְבָּה בְּרָאִים
 וַיְבָרַךְ אֹתָם. וּבְגִין כֵּן מִשַּׁחַת מֵאִישׁ מֵרְאֵהוּ.

וְדָא הוּא כְּמַה דְכְתִיב, (ישעיה נז) הַצַּדִּיק אֲבַד, אָבוּד אוּ
 נְאֻבַד לָא נְאָמַר, אֱלָא אֲבַד, דְלָא שְׂרִיִין בְּרַכָּאן
 אֱלָא בְּאֲתֵר דְאֲשַׁתְּכַחוּ דְכַר וְנוֹקְבָא כְּחֵדָא כְּמַה דְאֲתִמֵּר.
 בְּגִין דָּא בְּהוּא זְמַנָּא דְלָא אֲשַׁתְּכַח (דף קפב ע"ב) דְכּוֹרָא

בְּהַדָּה, וּכְדִין כָּל אֵינוֹן נִשְׁמָתִין דְּנִפְקֵי כְּלָהוּ הָוֵי לְהוּ
 שְׁנוּיָא מִכְּמָה דְהוּוּ בְּזִמְנָא דְשִׁמְשָׁא אֶתְחַבֵּר בְּסִיְהָרָא כְּמָה
 דְּאֶתְמַר. וְעַל דָּא אֵלֵה תּוֹלְדוֹת יַעֲקֹב יוֹסֵף וְגו' וְאֶתְמַר.
 וְהוּא נֶעַר, בְּגִין דְּלֹא מִתְפָּרְשִׁין לְעֵלְמִין, צַדִּיק וְצַדִּיק
 כְּחָדָא אֵינוֹן, כְּמָה דְּאִיְהִי אֶתְקַרִּיאַת בְּשִׁמְא
 דְּדַכּוּרָא, הָכִי נָמִי אֶתְקַרִּי אִיְהוּ בְּשִׁמְא דִּילָהּ דְּכֶתִיב וְהוּא
 נֶעַר.

אֵת בְּנֵי בִלְהָה וְאֵת בְּנֵי זִלְפָּה, בְּכִלְהוּ קִיִּימָא לְחַדְתָּא
 לֹון כְּדָקָא יְאוֹת וְלֹא שְׁתַּעֲשָׂעָא לֹון בְּחַדְוָה דִּילִיהּ.
 דְּכִלְהוּ עֲנַפִּין וְכִלְהוּ עֲלִין, כְּלָהוּ אֶתְבְּרַכִּין בְּחַדְוָה דִּילִיהּ.
 אֵלֵה תּוֹלְדוֹת יַעֲקֹב יוֹסֵף, כְּמָה דְּאֶתְמַר דְּכָל דִּיּוֹקְנָא
 דִּיעֲקֹב הָוֵה בֵּיהּ בְּיוֹסֵף, וְכָל מָה דְּאִירַע לְהֵאִי
 אִירַע לְהֵאִי, וְתַרְוּוּיְהוּ כְּחָדָא אֲזִלִּי. וְדָא הוּא רְזָא דְּאֵת
 ו'ו' דְּאֲזִלִּי תַרְוּוּיְהוּ כְּחָדָא, בְּגִין דְּאֵינוֹן רְזָא חָדָא
 וְדִיּוֹקְנָא חָדָא:

וַיָּבֵא יוֹסֵף אֶת דִּבְתָם רָעָה, הָא אוֹקְמוּהָ דְהוּוּ אָמַר
 לְאָבוּי עֲלִיְהוּ דְהוּוּ אָכְלִי שְׁיִיפָא מִבְּעֵלִי חֵיִין כַּד
 אֵינוֹן חֵיִין. וַיָּבֵא יוֹסֵף אֶת דִּבְתָם רָעָה, וְכִי הָא בְּמַנְיָנָא
 הוּוּ אֵינוֹן בְּנֵי שְׁפָחוֹת, הֵיךְ הוּוּ מְזִלְזִלִין בְּהוֹן בְּנֵי לָאָה,
 וְהֵיךְ הוּוּ אָכְלִין אֲבָר מִן חֲחִי וְהוּוּ עֲבָרִין עַל פְּקוּדָא
 דְּמֵאֲרִיהוֹן. דְּהָא פְּקִיד עַל בְּנֵי נַח פְּקוּדָא דָּא. כְּמָה דְּאֵת

אָמַר, (בראשית ט) אַךְ בֶּשֶׂר בְּנַפְשׁוֹ דָּמוֹ לֹא תֹאכְלוּ, וַאֲיִנוֹן
הוּוּ אֲכָלִי לִיָּה וְעִבְרִין עַל פְּקוּדָא דְמֵאֲרִיהוֹן. אֱלֹא יוֹסֵף
הָוָה קָאָמַר, וְעַל דָּא אֲתַעֲנֵשׁ.

רַבִּי יְהוּדָה אָמַר, אֶת דְּבַתָּם רָעָה, כִּמְה דְאִוְקָמוּהָ דִּיהֵבִי
עֵינֵיהוּ בְּבָנוֹת אֲרַעָא, וְדָא הוּוּ דְבַתָּם רָעָה.
לִיִּנְקָא לְכָל אֲיִנוֹן דְּרַגִּין דִּלָּא קְדִישִׁין (ד"א ל"ג אף על גב)
דְּאֲתִיִּין מִסְטָרָא מְסֹאֲבָא:

וַיִּשְׂרָאֵל אָהֵב אֶת יוֹסֵף מִכָּל בְּנָיו כִּי בֶן זִקְנִים הוּוּ לּוֹ
וְעָשָׂה לּוֹ כְּתָנֶת פָּסִים. רַבִּי אֶלְעָזָר פֶּתַח וְאָמַר,
לֵךְ עִמִּי בָּא בְּחֻדְרֵיךָ וּסְגֹר דִּלְתָךְ בְּעֵדְךָ חֲבִי
(ישעיה כו) כְּמַעַט רָגַע עַד יַעֲבֹר זַעַם. לֵךְ עִמִּי בָּא בְּחֻדְרֵיךָ.

תָּא חֲזִי, כִּמְה קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּוּ רַחִים לֹון לְיִשְׂרָאֵל.
וּבְגִין רַחֲמֵיהוֹן דְּלֵהוֹן דְּרַחֲמִים לֹון עַל כָּל עַמִּין
עוֹבְדֵי עֲבוֹדַת פּוֹכְבִּים וּמְזֹלוֹת, אֲזַהֵר לֹון, וּבְעֵי לְנִטְרָא
לֹון בְּכָל מַה דְּאֲיִנוֹן עֲבָדִין.

תָּא חֲזִי, תְּלַת זְמַנִּין אֵית בְּיוֹמָא דְּדִינָא שְׂרִיא בְּעֵלְמָא,
וְכַד אֲתִי הָהוּוּ זְמַנָּא, מְבַעֵי לִיָּה לְבַר נָשׁ לְאֲזִדְהָרָא
וְלֹאֲסֵתְמָרָא דִּלָּא יִפְגַּע בֵּיהָ הָהוּוּ דִינָא, וַאֲיִנוֹן זְמַנִּין
יִדִיעֵן וְהָא אִוְקָמוּהָ.

בְּגִין דְּהָא כַּד סָלִיק צְפָרָא, אֲבָרְהָם אֲתַעֵר בְּעֵלְמָא,
וְאֲחִיד לִיָּה לְדִינָא לְקִשְׂרָא לִיָּה בְּהֵדִיָּה. וּבְשִׁירוֹתָא

דְּתַלְת שְׁעֵי קַמֵּייתָא נָטִיל דִּינָא מֵאַתְרֵיהּ לְאַתְעָרָא בֵּיהּ
 בִּיעֲקֹב, עַד דְּאַתְעָר צְלוֹתָא דְּמִנְחָה דְּאַהֲדַר דִּינָא
 לְאַתְרֵיהּ, וְאַתְעָר דִּינָא דְּלְתַתָּא לְאַתְקִשְׂרָא בְּדִינָא
 דְּלַעֲיִלָּא. דְּהָא כְּדִין אַתְקִשְׂר דִּינָא בְּדִינָא וּבְעֵי
 לְאַזְדַּהֲרָא.

(לעיל סח ב) תו כד דינא אתער בעלמא ומותא אשתכח
 במתא, לא ליבעי ליה לבר נש למיהך יחידאי
 בשוקא והא אוקימנא מלי. אלא בעי לאסגרא גרמיה
 דלא יפויק לבר, כמה דאוקמוה בנח דאסגר גרמיה
 בתיבותא דלא ישתכח קמי מחבלא.

ועל דא לך עמי בא בחדריך, אסגר גרמך. וסגור
 דלתך בעדך, דלא יתחזי קמיה דמחבלא. חבי
 כמעט רגע עד יעבור זעם, דבתר דאעבר דינא לית ליה
 רשו למחבלא לחבלא.

תא חזי, דקודשא בריך הוא, בגין רחמיותא דאיהו
 רחים לון לישראל וקריב לון לגביה, כל שאר עמין
 עובדי פוכבים ומזלות שנאין לון לישראל. בגין דאינון
 מתרחקין וישראל קריבין.

ותא חזי, בגין רחמיותא דרחים יעקב ליוסף יתיר
 מאחוי, אף על גב דכלהו תוו ליה אחין, מה פתיב
 ויתנפלו אותו להמיתו, כל שפן עמין עובדי עבודת
 פוכבים ומזלות לישראל.

תָּא חֲזִי, כְּמָה גָרִים לִיה תְּהוּא רְחִימוּתָא דְרַחֲמִים לִיה
 יִתִּיר, דְּגָרָם לִיה דְּאִתְגְּלִי מֵאֲבוּי, וְאִתְגְּלִי אֲבוּי
 בְּהֵדִיָּה, וְגָרָם לְהוּ גְלוּתָא ^(דף קפג ע"א) וְלִשְׁכִּינְתָא דְּאִתְגְּלִיָּא
 בִּינֵייהוּ. וְאִף עַל גַּב דְּאִתְגְּזִירַת גְּזוּרָה, וְאוּקְמוּהָ דְּבִגִּין
 כְּתַנְתָּ פְּסִים דְּעֵבֵד לִיה יִתִּיר, מַה כְּתִיב וַיֵּרְאוּ אַחֲיוּ:

וַיַּחֲלִם יוֹסֵף חֲלוֹם וְגו', רַבִּי חֵיִיא פִּתַּח וְאָמַר, ^(במדבר יב)
 וַיֹּאמֶר שָׁמְעוּ נָא דְּבַרִּי אִם יִהְיֶה נְבִיאֵכֶם יִי
 בְּמִרְאָה אֵלָיו אֲתוּדַע בְּחֲלוֹם אֲדַבֵּר בּוֹ. תָּא חֲזִי, כְּמָה
 דְּרַגִּין לְדְרַגִּין עֵבֵד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְכִלְהוּ קִיִּימֵי דָא
 עַל דָּא. דְּרַגָּא עַל דְּרַגָּא, דָּא לְעֵיל מִן דָּא, וְכִלְהוּ יִנְקִין
 אֵלִין מִן אֵלִין כְּדָקָא חֲזִי לֹון, אֵלִין מִימִינָא וְאֵלִין
 מִשְׁמַאלָא, וְכִלְהוּ אֲתַמְנֵן אֵלִין עַל אֵלִין, כִּלְא כְּדָקָא
 יֵאוּת.

תָּא חֲזִי, כָּל נְבִיאֵי דְּעֲלָמָא כִּלְהוּ יִנְקִי מִסְטְרָא חֲדָא,
 מִגּוּ תְרִין דְּרַגִּין יְדִיעֵן, וְאִינוּן דְּרַגִּין הוּוּ אֲתַחֲזִיין
 בְּגוּ אֲסַפְקִלְרִיָּאָה דְּלָא נְהָרָא, דְּכְתִיב בְּמִרְאָה אֵלָיו
 אֲתוּדַע, מֵאִי הוּא מִרְאָה, כְּמָה דְּאִתְמַר ^(ד"א ל"ג דְּמִרְאָה)
 חִיזוּ דְּכָל גְּוֹנֵן אֲתַחֲזִיין בְּגוּוּהָ, וְדָא הִיא אֲסַפְקִלְרִיָּא
 דְּלָא נְהָרָא. בְּחֲלוֹם אֲדַבֵּר בּוֹ, דָּא הוּא חַד מִשְׁתִּין
 בְּנְבוּאָה כְּמָה דְּאוּקְמוּהָ. וְאִיהוּ דְּרַגָּא שְׁתִּיתָאָה מִהֵהוּא
 דְּרַגָּא דְּנְבוּאָה וְאִיהוּ ^(קצא א) דְּרַגָּא דְּגַבְרִיאֵל דְּמִמְנָא עַל
 חֲלָמָא וְהָא אֲתַמַּר.

תָּא חֲזִי, כֹּל חֲלָמָא דְאִיהוּ כְּדִקָּא יְאוּת מִהֲאִי דְרָגָא קָא
 אֲתִיא, וְעַל דָּא לִית לָךְ חֲלָמָא דְלָא יִתְעַרְבוּן עִמִּיהּ
 מְלִין כְּדִיבִין, כְּמָה דְאֻקְיָמְנָא, וּבְגִין כֶּךָ מְנַיִיהוּ קְשׁוּט
 וּמְנַיִיהוּ כְּדִיבִין, וְלִית לָךְ חֲלָמָא דְלָא אִית בֵּיהּ מִהֲאִי
 גִיסָא וּמִהֲאִי גִיסָא.

וּבְגִין דְאִית בֵּיהּ בְּחֲלָמָא כֹּלָא כְּדֹאמְרוּן, כֹּל חֲלָמִין
 דְעֲלָמָא אֲזֻלִין בְּתַר פְּשָׂרָא דְפּוּמָא, וְאֻקְמוּהָ.
 דְכַתִּיב, (בראשית מא) וַיְהִי כֹּאֲשֶׁר פָּתַר לְנוּ כֵּן הָיָה. מֵאִי
 טַעֲמָא, בְּגִין דְאִית בֵּיהּ בְּחֲלָמָא כְּדִיבּוּ וּקְשׁוּט, וּמְלָה
 שְׁלֵטָא עַל כֹּלָא, וּבְגִין כֶּךָ בְּעֵי חֲלָמָא פְּשָׂרָא טָבָא. רַבִּי
 יְהוּדָה אָמַר, בְּגִין דְכֹל חֲלָמָא מְדַרְגָּא דְלִתְתָא אִיהוּ,
 וְדַבּוּר שְׁלֵטָא עֲלֵיהּ. וּבְגִין כֶּךָ כֹּל חֲלָמָא אֲזֻלָּא בְּתַר
 פְּשָׂרָא.

פְּתַח וְאָמַר, (איוב לג) בְּחֲלוֹם חֲזִיוֹן לַיְלָה בְּנִפְל תִּרְדָּמָה עַל
 אַנְשִׁים בְּתַנּוּמוֹת עָלֵי מְשָׁכָב אִזּוּ יִגְלָה אֲזֵן אַנְשִׁים
 וּבְמִסְרָם יַחֲתָם. תָּא חֲזִי, כַּד סָלִיק בַּר נָשׁ לְעַרְסִיָּה, מִבְּעֵי
 לִיהּ לְאִמְלָכָא עֲלֵיהּ מַלְכוּתָא דְשְׂמִיָּא בְּקַדְמִיתָא, וּלְבַתֵּר
 יִימָא חַד פְּסוּקָא דְרַחֲמֵי וְאֻקְמוּהָ חֲבַרְיָא. בְּגִין דְהָא כַּד
 בַּר נָשׁ נָאִים עַל עַרְסִיָּה, הָא נְשַׁמְתִּיָּה נִפְקָא מִנֵּיהּ וְאֲזֻלָּא
 וְשַׁטֵּיא לְעֵילָא, כֹּל חַד וְחַד כְּפּוּם אֲרַחֲיָה וְהַכִּי סְלִיקַת
 כְּמָה דְאֲתַמַּר.

מִה פְּתִיב, בְּחִלּוֹם חֲזִיוֹן לִילָה. כַּד בְּנֵי נִשָּׂא שְׁכַבֵּי
 בְּעַרְסֵייהוּ נִימִין וְנִשְׁמַתָּא נִפְקַת מִנִּייהוּ. הֲדָא הוּא
 דְּכַתִּיב, בְּתַנּוּמוֹת עָלֵי מִשְׁכַּב אִזּוּ יִגְלֶה אִזּוֹן אַנְשִׁים. וְכַדִּין
 קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֹדַע לָהּ לְנִשְׁמַתָּא בְּהֵהוּא דְּרָגָא
 דְּקִימָא עַל חֶלְמָא, אִינוֹן מְלִין דְּזַמִּינִין לְמִיתֵי עַל עֲלָמָא
 אוֹ אִינוֹן מְלִין כְּפוּם אִינוֹן הֲרַהוּרִין דְּלִבֵּיהּ. בְּגִין דְּבַר נִשְׁ
 נָטִיל אַרְחָא דְּתוֹכַי דְּעֲלָמָא.

בְּגִין דְּהָא לָא מוֹדַעִין לִיהּ לְבַר נִשְׁ בְּעוּד דְּאִיהוּ קָאִים
 בְּתוֹקְפָא דְּגוּפָא (ב"א דְּרוּחָא) כַּדְקָאֲמַרן, אֵלָא מְלֹאכָא
 אֹדַע לְנִשְׁמַתָּא וְנִשְׁמַתָּא לְבַר נִשְׁ. וְהֵהוּא חֶלְמָא אִיהוּ
 מְלַעֲיֵלָא, כַּד נִשְׁמַתִּין נִפְקִין מְגוּפֵי וְסָלְקִין כָּל חַד וְחַד
 כְּפוּם אַרְחֵיהּ. וְכַמָּה דְּרָגִין עַל דְּרָגִין, בְּרֹזָא דְּחֶלְמָא כְּלָהוּ
 בְּרֹזָא דְּחֶכְמַתָּא. וְתָא חֲזִי, חִלּוֹם דְּרָגָא חֲדָא, מְרָאָה דְּרָגָא
 חֲדָא, נְבוּאָה דְּרָגָא חֲדָא, וְכְלָהוּ דְּרָגִין לְדְרָגִין אֵלִין עַל
 אֵלִין.

וַיִּחַלְמֵם יוֹסֵף חִלּוֹם וַיִּגֵּד לְאָחָיו וַיּוֹסֶפּוּ עוֹד שְׁנָא אֲתוּ עַל
 חִלּוּמוֹתָיו. מֵהֶכָּא דָּלָא מְבַעֵי לִיהּ לְבַר נִשְׁ
 לְמִימַר חֶלְמִיהּ בַּר לְהֵהוּא בַּר נִשְׁ דְּרַחִים לִיהּ, וְאִי לָאו,
 אִיהוּ גְרִים לִיהּ. דְּאִי הֵהוּא חֶלְמָא מִתְהַפֵּךְ לְגוּוֹנָא אַחְרָא,
 אִיהוּ גְרִים לְסִלְקָא.

תָּא חֲזִי, דְּיוֹסֵף אִיהוּ אֲמַר חֶלְמָא לְאַחוּהִי, וְעַל דָּא גְרַמוּ

לִיָּה לְסִלְקָא חֲלָמִיָּה תְרִין וְעֶשְׂרִין שָׁנִין דְּאֵתְעַכְבּ. רַבִּי
 יוֹסִי אָמַר, מִנָּלָן, דְּכָתִיב וַיֹּסִיפוּ עוֹד שָׁנָא אוֹתוֹ. מֵאֵי
 שָׁנָא אוֹתוֹ, דְּגָרְמוּ לִיָּה קִטְרוּגִין בְּדָא.

מַה פְּתִיב, וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם שְׁמְעוּ נָא הַחֲלוּם הַזֶּה (דף קפג ע"ב)
 אֲשֶׁר חֲלָמְתִי, דְּבִעָא מְנַיְיָהוּ דִּישְׁמַעוּן לִיָּה. וְאִיהוּ
 אוֹדַע לְהוּ הֵהוּא חֲלָמָא, דְּאֶלְמָלָא אֵינּוּן דְּאֶהֱפְכוּ לִיָּה
 לְגוּוּנָא אַחְרָא, הָכִי אֶתְקִיִּים. וְאֵינּוּן אֶתִּיבוּ וְאָמְרוּ הַמֶּלֶךְ
 תְּמַלֵּךְ עָלֵינוּ אִם מְשׁוּל תְּמַשְׁל בְּנוּ. מִיָּד אָמְרוּ לִיָּה
 פִּשְׂרָא דְחֲלָמָא וְגִזְרוּ גִזְרָה, וּבְגִין כֶּךָ וַיֹּסִיפוּ עוֹד שָׁנָא
 אוֹתוֹ.

רַבִּי חֲיִיא וְרַבִּי יוֹסִי הוּוּ שְׂכִיחֵי קָמִיָּה דְרַבִּי שְׁמַעוֹן, אָמַר
 רַבִּי חֲיִיא, הָא תְנִינָן חֲלָמָא דְלָא אֶתְפְּשֵׁר,
 כְּאֶגְרָתָא דְלָא מֶתְקַרֵּיא. אֵי בְגִין דְּאֶתְקִיִּים וְאִיהוּ לָא
 יִדַע, אוּ דְלָא אֶתְקִיִּים כָּלֵל. אָמַר לִיָּה, אֶתְקִיִּים וְלָא
 אֶתִּידַע, דִּהָא הֵהוּא חֲלָמָא חִילָא תְלִיא עָלֵיהּ, וְאִיהוּ לָא
 אֶתִּידַע וְלָא יִדַע, אֵי אֶתְקִיִּים אֵי לָא אֶתְקִיִּים.

וְלִית לָךְ מְלָה בְּעֶלְמָא דְעַד לָא יִיתִי לְעֶלְמָא, דְלָאוּ
 אִיְהִי תְלִיא בְּחֶלְמָא אוּ עַל יְדָא דְכְרוּזָא. דִּהָא
 אֶתְמַר דְּכָל מְלָה וּמְלָה עַד לָא יִיתִי לְעֶלְמָא, מְכַרְזֵי עָלֵיהּ
 בְּרַקִּיעַ. וּמִתְמָן אֶתְפְּשֵׁט בְּעֶלְמָא וְאֶתִּיְהִיב עַל יְדָא
 דְכְרוּזָא. וְכֹלָא בְגִין דְּכָתִיב, (עמוס א) כִּי לָא יַעֲשֶׂה יְיָ

אֱלֹהִים דָּבַר כִּי אִם גָּלָה סוּדוֹ אֶל עֲבָדָיו הַנְּבִיאִים,
 בְּזִמְנָא דְנְבִיאִים אֲשֶׁתְּכַחוּ בְּעֵלְמָא. וְאִי לָאוּ, אַף עַל גַּב
 דְּנְבוּאָה לָא שְׂרִיא, חֲפִימֵי עֲדִיפֵי מִנְּבִיאִים. וְאִי לָא,
 אֲתִיְהִיב בְּחֵלְמָא. וְאִי לָאוּ, בְּצַפְרֵי שְׂמִיא מִשְׁתַּכְּחֵי מִלָּה
 וְהָא אוֹקְמוּהָ:

וַיֵּלְכוּ אַחֲיוּ לְרַעוֹת אֶת צֵאן אַבְיָהֶם בְּשֹׁכֶם. רַבִּי שְׁמַעוֹן
 אָמַר, לְרַעוֹת צֵאן אַבְיָהֶם מְבַעֵי לֵיהּ, מֵאִי אִתְּ
 נְקוּד מְלַעֲיָלָא, לְאַסְגָּאָה עֲמָהוֹן שְׂכִינְתָא, דְּאִיְהִי עֲמָהוֹן
 שְׂרִיא. בְּגִין דְּאִינוֹן הוּוּ עֲשָׂרָה, דְּהָא יוֹסֵף לָא הוּוּ
 עֲמָהוֹן, וּבְנִימִין אִיהוּ זַעִיר בְּבֵיתָא. וּבְגִין כֶּךָ אִינוֹן הוּוּ
 עֲשָׂרָה. וְכַד אָזְלוּ הוֹת שְׂכִינְתָא בִּינֵיהוּ, וְעַל דָּא נְקוּד
 מְלַעֲיָלָא.

וּבְגִין כֶּךָ בְּזִמְנָא דְּזַבִּינוּ לֵיהּ לְיוֹסֵף אֲשֶׁתְּתַפּוּ כְּלָהוּ
 בְּהַדִּי שְׂכִינְתָא וְאֲשֶׁתִּיפּוּ לָהּ בְּהַדִּייהוּ כַּד עֲבִידוּ
 אוֹמָאָה. וְעַד דְּאֲתַגְּלִיא מְלָה דְּיוֹסֵף, לָא שְׂרִיא שְׂכִינְתָא
 עֲלֵיהּ דִּיעֲקֹב.

וְאִי תִימָא דְּשְׂכִינְתָא לָא אֲשֶׁתְּכַחַת עֲמָהוֹן. תָּא חֲזִי,
 דְּכַתִּיב (תהלים קכב) שָׁשׂוּ עָלוּ שְׁבָטִים שְׁבָטֵי יְהוָה עֲדוֹת
 לְיִשְׂרָאֵל לְהוֹדוֹת לְשֵׁם יי. כְּלָהוּ צְדִיקֵי וַחֲסִידֵי קִיּוּמָא
 דְּכָל עֲלְמָא, קִיּוּמָא אִינוֹן לְעִילָא וְתַתָּא.
 פֶּתַח וְאָמַר, (תהלים קכב) שְׁמַחְתִּי בְּאוֹמְרִים לִי בֵּית יי נִלְךָ.

הָאִי קָרָא אוֹקְמוּהָ, דְדוֹד הוּא עִם לְבִיָּה לְמִבְנֵי בֵּיתָא.
כְּמָה דְאֵת אָמֵר, (מלכים א ח) וַיְהִי עִם לְבַב דְּוֹד אָבִי לְבָנוֹת
בֵּית לְשָׁם יִי וְגו'. וּלְבַתָּר מַה פְּתִיב רַק אַתָּה לֹא תִבְנֶה
הַבַּיִת כִּי אִם בְּנֵךְ הַיּוֹצֵא מִחֻלְצִיךְ הוּא יִבְנֶה הַבַּיִת לְשָׁמַי.
וְכָל יִשְׂרָאֵל הוּוּ יִדְעֵי דָא, וְהוּוּ אָמְרוּ אֵימַתִּי יָמוֹת דְּוֹד
וַיִּקְוִים שְׁלֵמָה בְּרִיָּה וַיִּבְנֶה בֵּיתָא. וְכַדִּין עוֹמְדוֹת הָיוּ
רְגְלֵינוּ בְּשַׁעְרֵיךְ יְרוּשָׁלַיִם, כְּדִין נִיֶּסֶק וְנִקְרִיב תַּמָּן
קָרְבָּנִין.

וְעַם כָּל דָּא, אִף עַל גַּב דְּהוּוּ אָמְרוּ אֵימַתִּי יָמוֹת סְבָא
דָּא, כְּדִין שְׁמַחְתִּי. וְחֻדוּה הוּוּ לִי בְּגִין בְּרִי, דְּהוּוּ
אָמְרֵי דְבְּרֵי יָקוּם תְּחוֹתִי לְמַגְמַר פְּקוּדָא לְמִבְנֵי בֵּיתָא.
כְּדִין שְׂרִי וְשַׁבַּח לָהּ וְאָמֵר, יְרוּשָׁלַיִם הַבְּנוּיָה כְּעִיר
שְׁחַבְרָה לָהּ יַחְדוּ.

תַּנּוּן עֶבֶד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא יְרוּשָׁלַיִם לְתַתָּא כְּגוּוֹנָא
דְּלְעִילָא, וְדָא מִתְּקַנָּא (דָּא) לְקַבֵּל דָּא דְכַתִּיב, (שמות
טו) מָכוֹן לְשִׁבְתֶּךָ פְּעֻלַת יִי. הַבְּנוּיָה, דְּזִמִּין קוּדְשָׁא בְּרִיךְ
הוּא לְנַחְתָּא לָהּ יְרוּשָׁלַיִם דְּלְעִילָא כְּדָקָא יָאוֹת, וּבְגִין כְּךָ
הַבְּנוּיָה. שְׁחַבְרָה לָהּ יַחְדוּ, וְהָא אוֹקְמוּהָ שְׁחַבְרָה שְׁחַבְרוּ
מִבְּעֵי לֵיהּ. אֲלֵא דְאֵתְחַבְרַת אֲמַא בְּבֵרְתָא וְהוּוּ כְּחֻדָּא
וְאוֹקְמוּהָ.

וְאֵתְמַר. שְׁשָׁם עָלוּ שְׁבֻטִים אֵלִין אֵינּוֹן קִיּוּמָא דְעֵלְמָא